

Notes sobre el fracàs general d'una illa

LA MALLORCA HABITABLE D'ANTANY
ÉS ENGOLIDA PELS INTERESSOS QUE
DOMINEN LA SOCIETAT I CONTRA ELS
QUALS ELS GOVERNANTS NO GOSEN
OPOSAR EL SOMNI D'UNA VIDA
MILLOR PER A TOTHOM

Fornalutx, a la serra de Tramuntana, ja és "oficialment" un dels pobles "més bonics del món". No he arribat a aclarir, per manca d'interès, d'on ve l'oficialitat de tal distinció. Vingui d'on vingui, aquesta mena de reconeixements solen comportar un augment de les visites que reben els indrets assenyalats. Necessita Fornalutx més visitants? Ja sabeu el resultat que s'obtidria d'una consulta així: més o menys la meitat de cada. Sigui com sigui, les darreres vegades que servidor he anat al poble m'he trobat amb problemes d'aparcament quasi irresolubles, problemes que, en tot cas, han avariat l'ànim optimista o positiu amb què em disposava a gaudir de l'atmosfera d'un dels pobles més bonics del món. L'atapeïment de gent i de cotxes t'angoixa tant si ets visitant com resident. La concentració del turisme en punts determinats de la geografia causa problemes de tota mena, que una senyora que prenia un cafè al meu costat va resumir amb una frase que em quedà rodant pel cap: "Aquí ja som massa".

Banyalbufar, a la mateixa serra de Tramuntana, és un altre dels pobles més bonics del món —oficiosament—, i, com Estellencs o Deià, com Valldemossa, no té un urbanisme capacitat per absorbir confortablement l'allau de cotxes, sobretot de lloguer, que cada dia hi volen aparcar (no cal dir que la quantitat varia en funció de la temporada). Ara, el seu alcalde (de Banyalbufar) es queixa amb raó del pas de motos pel seu poble. Són processons de moters que, notòriament els dies festius, es dediquen a engolir quilòmetres, a contaminar amb fums i renou i a incrementar el trànsit rodant. Les rutes de la serra de Tramuntana són especialment atractives per a aquests ciutadans i ciutadanes, no sabem si pel paisatge, però imaginem que perquè

GUILLEM
FRONTERA

una carretera amb revolts, pujades i baixades, deu ser més entretinguda que les carreteres del pla. En enfilar la serra, travessen pel carrer principal els poblelets que s'hi arremolinen. La volta a Mallorca en moto ha suposat el pas de 5.000 motos per Banyalbufar, a més dels cotxes habituals i els que acompanyen la volta.

Es tanquen camins perquè la gent no pugui arribar en cotxe a profanar platges més o menys netes —ens conformem amb poc per qualificar-les de verges—. Però aquestes mesures no obtenen els resultats que els governants locals, insulars o interinsulars anuncien. Les zones destinades a aparcament estan desbordades. D'altra banda, ja quasi no queden places: les terrasses dels bars en parasiten l'espai amb una golafreteria que, diuen, serveix finalment per fer quadrar

les comptabilitats municipals, agredides alhora pel pagament d'hores extraordinàries als policies locals, la plantilla dels quals s'ha d'incrementar durant uns quants mesos. També cal pagar més per tots els serveis, com la recollida d'escombraries i l'aigua.

Palma, una ciutat que alguns encara recordem com un lloc habitable, amb zones animades i altres de pausada afabilitat, ara està submergida en un aire just a la línia del que és tolerable segons les indicacions de l'OMS. Hi ha hores en què accedir-hi o sortir-ne esdevé una descoratjadora prefiguració, un assaig general d'un futur desolador. Poques societats del nostre entorn deixaran en herència un país tan fet malbé com la nostra, per més que la macroeconomia en canti les excel·lències.

Sí, senyora, ja som massa, i més que serem, sembla. Però ha de saber, senyora, que vivim del turisme i que tot aquest moviment, totes aquestes incomoditats, els efectes físics i anímics de la saturació, són riquesa. Ni vostè ni jo no en participem, en realitat el gruix de la nostra societat no en participa, ja que la majoria de salaris que es paguen per fer possible tanta devastació resquitlla la misèria. Però hi ha xifres que proclamen aquesta riquesa. I ningú —responsables polítics al davant—, ningú no vol que la imatge creada per aquestes grans xifres s'esvaeixi en el somni d'una vida millor per a tothom. Hi ha intents tímids de millorar les coses des de dins, maniobres lleus destinades a alentir el vertigen i a fer més greu el renou del món, del nostre petit món, però la bèstia ha crescut tant que s'ha fet ingovernable, sinistrament poderosa, implacablement destructora. Vet-ho aquí, estimada senyora.

Escriptor, guionista i crític d'art